

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

COVID-19

Pum Cam er mwyn Cadw Cymru yn Ddiogel yn y Gwaith

Er mwyn atal COVID-19 rhag lledaenu, cyflwynodd Llywodraeth Cymru y [Rheoliadau Coronafeirws](#), gan osod cyfyngiadau llym ar bobl yn ymgynnull ac yn symud, ac ar redeg busnesau (bu'n rhaid i rai ohonynt gau dros dro). Bob yn dipyn, ar ôl cynnal adolygiadau rheolaidd o'r Rheoliadau, mae nifer cynyddol ohonynt wedi cael caniatâd i agor eto.

Rhaid i fusnesau sy'n cael caniatâd i weithredu, neu leoliadau sy'n cael caniatâd i agor, wneud hynny'n ddiogel mewn ffordd sy'n cydymffurfio â'r Rheoliadau Coronafeirws, yn ogystal â rhwymedigaethau cyfreithiol eraill sydd ar gyflogwyr (megis deddfwriaeth iechyd a diogelwch).

Dyma grynodedb byr o'r **pum prif gam** y dylai bawb sy'n gyfrifol am waith yng Nghymru eu cymryd i'n helpu i Gadw Cymru yn Ddiogel – gyda'n gilydd. Mae'n ategu'r holl ganllawiau eraill.

Os bydd rhywun yn teimlo'n anhwylyus yn y gweithle â pheswch cyson, newydd; tymheredd uchel; a/neu os yw'n colli ei allu arferol i arogli neu flasau neu os oes unrhyw newid yn hynny o beth, dylid ei anfon adref a dilyn y [cyngor i aros gartref](#).

Rhaid iddynt hefyd aros gartref os bydd aelod o'u haelwyd yn anhwylyus ac yn dioddef o'r symptomau hyn, neu os bydd rhywun yn cysylltu â nhw fel rhan o'r [rhaglen Profi, Olrhain, Diogelu](#).

Gyda'n Gilydd byddwn yn Cadw Cymru yn Ddiogel

COVID-19 – Pum Cam er mwyn Cadw Cymru yn Ddiogel yn y Gwaith

Cynnal asesiad risg COVID-19

Cynnal asesiad risg drwy gynnal trafodaethau ystyrlon gyda staff a/neu eu hundeb llafur cydnabyddedig a rhannu'r canlyniadau gyda'ch gweithlu.

Dylech ystyried yn benodol a yw'r bobl sy'n gwneud y gwaith mewn peryl arbennig oherwydd COVID-19.

Mae asesiadau risg yn ofyniad cyfreithiol ar gyfer merched beichiog beth bynnag yw maint y busnes.

Helpu staff i weithio o gartref pryd bynnag y bo modd

Y ffordd fwyaf effeithiol o leihau'r cysylltiad â COVID-19 yw galluogi rhai o'ch staff, neu bob un ohonynt, i weithio o gartref, rywfaint o'r amser neu drwy'r amser.

Mae disgwyl i gyflogwyr fod mor hyblyg â phosibl a chyflwyno addasiadau pryd bynnag y bo modd.

Gallai hynny gynnwys rhoi gliniaduron neu ffonau symudol i staff a'i gwneud yn haws iddynt gyfathrebu gyda phawb.

Gweithredu i sicrhau bod pobl yn cadw pellter corfforol o 2m rhyngddynt ar eich safle, pryd bynnag y bo modd

Pan nad yw gweithio o gartref yn rhesymol ymarferol, mae'n rhaid i'r rheini sy'n gyfrifol am weithleoedd neu am adeiladau sy'n agored i'r cyhoedd, sicrhau bod popeth rhesymol yn cael ei wneud i gadw pellter o 2m rhwng pobl ar y safle pan fyddant yn gweithio. Mae hyn yn cynnwys lleoliadau awyr agored.

Mae hyn yn ofyniad cyfreithiol yng Nghymru o dan y Rheoliadau Coronafeirws. Mae'n rhaid i'r rheini sy'n gyfrifol ddilyn y Canllawiau Statudol sydd wedi'u cyhoeddi i'ch helpu i ddeall yr hyn y mae 'cymryd pob cam rhesymol' yn ei olygu, a beth i'w wneud os nad oes modd cadw pellter o 2m o dan rai amgylchiadau.

Rhoi camau eraill ar waith i leihau'r risg o ddod i gysylltiad â'r feirws

Cymryd pob cam rhesymol i leihau'r posibilrwydd o ddod i gysylltiad â COVID-19, drwy, er enghraifft:

- Gyfyngu ar gysylltiad wyneb yn wyneb.
- Defnyddio rhwystrau corfforol.
- Mwy o hylendid, glanweithdra amgylcheddol ac atgoffa pobl am bwysigrwydd hylendid.
- Golchi dwylo'n dda am 20 eiliad gyda sebon, a'u sychu'n drylwyr, neu ddefnyddio hylif diheintio dwylo sy'n cynnwys alcohol cyn ac ar ôl unrhyw gysylltiad agos.
- Lleihau synau uchel a fyddai'n golygu y byddai angen i bobl weiddi.

Mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi Canllawiau Statudol ar gymryd camau rhesymol i leihau cysylltiad gyda COVID-19. Mae'n rhaid ichi ddilyn y Canllawiau hynny.

Mae peidio â chymryd camau rhesymol i leihau cysylltiad â'r coronafeirws yn drosedd yng Nghymru, a gallai arwain at ddirwy pe byddech yn eich cael yn euog.

Mynd ati i Brofi, Olrhain a Diogelu yn y gweithle

Mae Profi, Olrhain, Diogelu yn gweithio drwy:

- Profi'r bobl hynny sydd â symptomau COVID-19 a thrwy ofyn iddynt hunanynysu tra byddant yn cael prawf ac yn aros am ganlyniad.
- Olrhain yr unigolion hynny sydd wedi bod mewn cysylltiad agos â'r person sydd wedi profi'n positif am COVID-19, gan ei gwneud yn ofynnol iddynt gymryd gofal a hunanynysu (am 14 diwrnod).

Mae Canllawiau ar gael i gyflogwyr yng Nghymru ar sut i Brofi, Olrhain a Diogelu.

Mae rhagor o wybodaeth a chanllawiau manwl ar gael ar wefan Busnes Cymru.